

венца Јернеја Копитара и од њега учио. Ту је и класични словеначки прозаиста Фран Левстик упознао нашег Караџића и пошао његовим трагом. На тој узајамности развила се једна лепа и врло значајна веза словеначко-српске књижевне прошлости.

Фран Левстик, напредан и неуморан културни радник, који заузима као песник, а нарочито као реформатор језика, једно од највиднијих места у историји словеначке књижевности, родом је из оног лепог брдовитог краја Долењске који је дао Трубара и Стритара. Тамо су људи „отворени, разговорни и услужни“, простодушног владања, а „права њихова одлика је изванредно правилан говор и непресушан, љубазан хумор“. И Левстик је био, према казивању савременика, прави Долењац: „шаљив, одлучан, отворен“. Није дакле случајно да је баш писац из тога краја повео доцније енергичну борбу за реформу књижевног језика код Словенаца.

Левстиково родно место, сеоце Сподње Ретје код Великих Лашча, удаљено четрдесет километара од Љубљане, онда није имало више од пет кућа и тридесет становника. Тамо се он родио 28 септембра 1831, и провео своје прво детињство. У Великим Лашчама пошао је Левстик у основну школу коју је довршио у Љубљани.

У љубљанској гимназији већ Левстик се истакао знањем матерњег језика, у коме је чак важио као ауторитет. Тада Левстик ревносно учи и српски језик, а најлепше песме из прве збирке Вукових песама зна напамет. Само природне науке и математика никако му не иду. Пред матуру се разболи, али и кад је оздравио, никако се није усудио да полаже испит зрелости. Тако је због математике овај велики Словенац остао без матуре, што му је доцније у животу много сметало.

По свршетку осмог разреда већ је имао збирку песама које је још као гимназиста почео да објављује у „Словенији“ 1844. Ту збирку, у коју су ушле његове најбоље песме младости, Левстик продаје издавачу Блазнику, који их издаје 1854. Код омладинаца настаје велико одушевљење. Стритар каже да су Левстикове песме значиле читав преврат, да су на све стране биле читане и рецитоване, док их једног дана свештеници не прогласише за саблажњиве и не забранише њихову продају.